

LAKIALOITE 34/2002 vp

Laki perusopetuslain 32 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Perusopetuslain (628/1998) 4 §:n mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää alueellaan asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna esiopetusta.

Saman lain 6 §:ssä määritellään opetuksen järjestämisestä niin, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti ja liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Eduskunta edellytti esiopetusta käsittelevissä evästyskeskusteluissaan hallituksen järjestävän rahoituksen myös esiopetusoppilaiden kuljetukseen. Myös sivistysvaliokunnan mietinnön SiVM 7/1999 vp lausumassa edellytetään, että esiopetukseen osallistuvat oppilaat saatetaan kuljetusetuuden piiriin. Näistä huolimatta esiopetusoppilaat on jätetty koulumatkaedun ulkopuolelle.

Koulutuksellisen ja alueellisen tasa-arvon toteuttamiseksi koulumatkojen on oltava myös esiopetuksessa maksuttomia. Esiopetukseen osallistuminen ei saa olla riippuvainen perheen taloudellisesta tilanteesta eikä mahdollisuuksista järjestää kuljetusta.

Tällä hetkellä suomalaiset esiopetusikäiset lapset ovat epätasa-arvoisessa asemassa asuinpaikkansa tai perheen varallisuuden tai molempien mukaan. Harvaan asutuissa kunnissa on usein pitkät koulumatkat, eikä voida vaatia, että esikoululainen voisi kulkea yksin pitkän matkan tai että vanhemmat voisivat kuljettaa häntä aina kouluun. Joissakin kunnissa koulukyyti on järjestetty maksullisena, mikä taas asettaa perheet varallisuuden mukaan eriarvoiseen asemaan. On paikkakuntia, joissa kokonainen kyläyhteisö on päättänyt jättää lähettämättä lapsensa esikouluun, koska kuljetukseen ei ole ollut varaa eikä mahdollisuuksia. Tällaisessa tapauksessa tasa-arvo toteutuu tosin paikallisesti, mutta ei koko Suomessa.

Voidaankin todeta, että perustuslain edellyttämä jokaisen yhtäläinen mahdollisuus saada kykensä ja erityisten tarpeidensa mukaista opetusta sekä kehittää itseään varallisuudesta riippumatta jää toteutumatta esiopetuksessa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

perusopetuslain 32 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 annetun perusopetuslain (628/1998) 32 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1288/1999, seuraavasti:

32 §

Koulumatkat

Jos perusopetusta, esiopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi tai jos se oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi, on

oppilaalla oikeus maksuttomaan kuljetukseen taikka oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävään riittävään avustukseen.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 2002

Inkeri Kerola /kesk
Hannu Aho /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Lauri Oinonen /kesk

Osmo Puhakka /kesk
Timo E. Korva /kesk
Tanja Karpela /kesk
Matti Väistö /kesk